

izhaja vsak četrtek
in volja s poštnino
vsod in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tisk.
društva do-
živajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Bokoplat se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 39.

V Mariboru, dne 25. septembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Političen shod pri Sv. Križu nad Mariborom.

Zadnje nedeljo sta poročala poslanca Robič in dr. Rosina o državnem zboru in o volitvah za deželni zbor pri Sv. Križu nad Mariborom v gostilni «pri starem Hočevanju», kjer se je zbralo lepo število zavodnih, premožnih kmetov, ki branijo slovenski živelj ob meji.

Gosp. dr. Glaser otvori zborovanje in povdarja, da so nekateri cenjeni možje tega okraja povabili poslance, da se spoznajo med seboj in se pogovore o bodočih volitvah. Veseli ga, da se je zbralo toliko ljudi, kar kaže, da je med njimi veliko zanimanje za politične pravice in politične dolžnosti. Pozdravlja vse navzoče iz celega srca in jih pozivlja, da se po govorih poslancev oglase k besedi, izrazijo svoje želje in zahtevajo pojasnila.

G. dr. Rosina povdarja v nastopnem govoru, da je deželni zbor razpuščen; kmalu bode treba izbirati volilne možje; kandidata za Mariborski okraj se bodeta določila po zaupnih možeh v Mariboru; vsak kraj lahko predlaga svojega kandidata; po pretresovanju se bodemo gotovo zjedini na dva moža, ki bodeta zastopala slovensko stvar v deželnem zboru najbolje. Zakaj moramo biti sedaj oprezni; časi so hudi; gospodarstvo je tako, da je težko najti pravega računa; gospodar pričakuje od vseh strani pomoč: Vino, ki je imelo dobro ceno, se danes celo ne more prodati, ker mu dela italijansko vino mnogo

konkurence. Nekdaj se je prodajala živina, ki je sedaj vredna, po visoki ceni; zrno je popolnoma brez cene; žitna cena se ne določuje po trudi kmeta in njegovih stroškov, ampak določijo mu ceno židje in spekulante na borzi. Poleg tega še žulijo kmeta ujme, trtna uš in drugi škodljivci poljskih pridelkov, tako da lahko rečemo, da naših pradedov niso nikdar tako stiskala nezgode kakor nas zdaj. Umevno je, da si iščemo pomoči, kjer le moremo in znamo; avstrijska država sloni na kmetskem stanu in ne kakor druge države na veliki obrti, morala bi toraj pospeševati izdatno kmetsko gospodarstvo. Posebno pa je deželni zbor skupina, ki ima nalogo paziti na vspešni razvoj gospodarstva v deželi. Če je ta zbornica tako važna, zakaj pa slovenski poslanci niso šli v deželni zbor? Slov. zastopniki slov. kmetkega ljudstva niso mogli delati s tako večino, ki je mačeha nasproti slovenskemu kmetu tudi v najnavadnejših gospodarskih stvareh. Denarja, katerega plačujejo slovenski davkoplačevalci, ne vporabi ta krivična večina nikdar v najmanjši meri za slov. južni Štajer; vse gre za nemške prebivalce na srednjem ali zgornjem Štajerskem; ves denar gre le za nemške namene, nemške šole itd. (Klici: Proč od Gradca!) Da, to je geslo, s katerim so začeli štajerski Slovenci v svoji sveti jezi, ko morajo vedno bolj gledati, kako podlo se praznijo deželne kase za nemške zabave, za gledališče, pevske slavnosti, s katerimi le še bolj gojijo sovraštvo do Slovencev in do domovine in širijo svoj pruski program. Za slovenske šole ali druge naprave na spodnjem

Štajerskem ne privoščijo ne groša; in te poturice zahtevajo še nadalje, da bi morali slovenski poslanci sodelovati na tako kričeči razdelitvi deželnega denarja; to je preveč in je ravno isto, če vzamete komu palico in ga močno prepetete, potem pa še zahtevate, da se vam zahvali za to dvomljivo dobroto. V kratkem bodo volitve, pri katerih bodo ravno ti-le prijatelji lisjaki hodili od slov. kmeta do kmeta, da voli renegata, katerega bodo proglasili kandidatom. Nabrusiti je treba tedaj tem ovčarjem pete, da gredo od koder so prišli. Mi se bodemo že sami posvetovali o svojih slovenskih kandidatih in se tudi zjedini. Voljeni deželni poslanci bodo morali prevdarjati, če bodo šli v deželni zbor ali ne, kjer bode treba postopati najradikalnejše, da se ne bode več sramotil slovenski narod tako, kakor se je dosedaj. Zapeljavali bodo volilce sedaj posebno renegatje; nikdo se naj ne da premotiti, vsak naj ostane, kar je. Križevčani so bili vedno vrli možje na braniku in bodo tudi ostali! (Burno pritrdjevanje!)

Nato začne s poročilom g. drž. poslanec Robič, ki povdarja, da je bilo zasedanje drž. zbora po spretnosti ministrskega predsednika precej normalno; rešil se je proračun. Politične razmere so sedaj zopet jako kočljive; pri razpravi avstrijsko-ogerske pogodbe se bode pokazalo, če bode nastopilo mirno delovanje v državnem zboru; dvomljivo je sploh, če pride do sklepanja, ker žugajo Čehi z obstrukcijo. Znano je, da se je temu narodu v jezikovnem oziru zgodila velika krivica; sedaj se hočejo za to krivico zastopniki češkega naroda maščevati in zaprečiti vsako

Listek.

Bog je potrpljiv ali pravičen.

Istiniti prigodek. — Ruski spisal grof Leo Tolstoj.

V mestu Vladimiru je živel nekdanj nek mladi trgovec, kateremu je bilo ime Aksenov. Imel je hišo in dve štacuni.

Aksenov je bil plavec, kodrastih las in drugače lep človek, a k temu še šaljivec in pevec. Za mlada je rad pil, a kadar se je preveč navlekel, delal je nemir; no, od tiste dobe, kar se je oženil, varoval se je pitja, samo včasih se je spozabil.

Jedenkrat po leti napoti se Aksenov v mesto Njižnij na sejem. A ko se je poslavljaj od svojih, reče mu žena:

»Ivan Dimitrijevič, ne idi sedaj nikamor, sanjala sem strašno o tebi.«

Aksenov se nasmeje, pa ji odgovori:

»Da, da, ti se vedno bojiš, da se ne bi napil kje na sejmu.«

»Niti sama ne vem«, reče žena, »česa se bojim, ali tako strašno sem sanjala! Videla sem, kako ideš gologlav iz mesta, a tvoja glava je vsa siva.«

Aksenov se nesmeje.

»E, pa dobro! Vidiš, kadar vse razprodam, razveselil te bom s krasnim darom.«

In on se poslovi od svojih, pa odide.

Na polu pota sreča se baš pri neki krčmi s poznanim trgovcem in oba odideta zajedno vanjo, da prenočita. Kadar sta se napila čaja, ideta zajedno vsak v svojo sobo da spita. Sobi sta bila jedna kraj druge. Aksenov ni hotel dolgo spati; zaradi tega se prebudi o polunoči, zbudi voznika in mu zapove, da upreže konje, ker je ložje potovati za hlada. Potem ide v neko temno sobo, plača gospodarju in odide.

Oddaljen kakih štirideset vrst postoji, da zajutrkuje in da se spočije v senci neke krčme. Stopivši na prag zapove, da postavijo samovar; a on sam vzame kitaro pa zasvira. Takoj se približa trojka*) z zvoncem, a iz nje izide častnik z dvema vojakoma. Stopi k Aksenovu in ga vpraša:

»Kdo si? Odkod si?«

Aksenov mu le odgovori kaj je in odkod je, a naposled še pristavi: »Izvolite morebiti malo čaja, da pijeva zajedno?«

Toda častnik vpraša samo službeno:

»Kje si prenočil minulo noč? Sam ali s trgovcem? Si-li videl trgovca v jutro? A zakaj si tako zgodaj odpotoval iz krčme?«

Aksenov se je začudil, da ga za vse to izprašujejo; pove jim, kako je bilo in se pristavi:

*) Ruske sani, v katerih so trije konji vpreženi.

»A kaj vi mene vse tako izprašujete, jaz nisem tat niti kak razbojnik. Idem za svojim poslom, a vi me nimate ničesar tu izpraševati.«

Tedaj pokliče častnik vojnika in reče:

»Jaz sem uradnik in prašam te zato, ker je oni trgovec, s katerim si ti prenočil nocojšno noč — ubit. Pokaži svoje stvari, a vidva preiščita!«

Stopijo v sobo, pograbi kovčeg in prtljago, začno stvari razvezavati in preiskovati. Namah potegne uradnik iz prtljage nož in zakriči:

»A čegav je ta nož?«

Aksenov opazivši, da je iz njegove prtljage vzet — krvav nož, prestraši se.

»Od česa je krvav?«

Aksenov hoče govoriti, toda ne more niti besedice izreči.

»Jaz... jaz ne vem, jaz... nož, jaz... ni mo... moj.«

Tedaj reče uradnik:

»V jutro so našli trgovca ubitega v postelji, a ni ga mogel nikdo drugi ubiti kakor ti. Soba je bila od znotraj zaprta, a v sobi ni bilo nikogar drugega kakor ti. A še — krvavi nož pri tebi, pa tudi na obrazu se ti pozna. Govori, kako si ga ubil in za koliko si ga oropal!«

državno akcijo. Slovenski poslanci niso bili nikdar za obstrukcijo, a vsled krivic, ki se jim gode pod pokroviteljstvom vlade same, bodo z mirnim opazovanjem podpirali to ropotanje čeških poslancev. Prišlo bo do krize skoro gotovo.

Poslanec Robič govori nadalje o vprašanju slovenskega vseučilišča v Ljubljani in povdarja, da so imeli Slovenci pri tem nastopu v skupnem boju vsaj moralni vspeh, in razkrinkala se je nemška nestrpnost, ki ne privošči Slovanom nobenih šol za svojo izobrazbo. To vprašanje bode ostalo pri Slovencih na dnevnem redu. Nadalje govori poslanec o odpravi mitnic in o davku na vozne listke; pride zopet novi davek, kate-terega so naložili le nemški poslanci, med tem ko so se mu slovenski poslanci odločno protivilili. Važna je sprememba postave od l. 1892 o brezobrestnem posojilu vinogradnikom; dovolilo se je, da tako dā država več posojila kot dežela; nastopile so olajšave, ker se odplačuje vsota v 20 letih. Državni poslanec se sklicuje zlasti na svoje delovanje v proračunskem odseku, kjer je grajal razmere na Spodnjem Štajerskem, posebno brezbriznost za slovenske šole, vpravnavo rek, cest itd. in bičal krivično nastavljanje slovenskih uradnikov na Kranjsko, med tem ko zasedajo slovenščine nezmožni uradniki najboljša mesta na Spodnjem Štajerskem. Dasi se je v tej reči vložilo v pravnem ministerstvu toliko pritožb, postopa grof Glaspach že do skrajne meje. Slovenski poslanci bodo takoj, ko se prične državni zbor, posvetili ministerskemu predsedniku in pravnemu ministru radi teh krivičnih imenovanj pravnikov na Spodnjem Štajerskem. Bolj krivično bi ne nastavljal Schönerer sam sodnijskih uradnikov, če bi bil pravni minister.

»Celjska gimnazija mora ostati v Celju, in mi ne gremo iz Celja nikdar«, konča državni poslanec s povzdignjenim glasom poročilo o celjskem vprašanju.

O volitvah za deželni zbor štajerski pravi poslanec, da jih čakajo hude borbe, zakaj nasprotniki bodo pritiskali, kar se bode dalo; a ni se jih treba bati; pokazati hočemo, da še živimo; delati moramo složno, stati trdno. Nasprotniki nas bodo še le spoštovali, če se bodo nas bali. Ne udajmo se nikdar in nečemo se udati! (Živijo-klici in burno odobravanje!)

Nato prosi g. dr. Glaser navzoče, da izrazijo svoje želje in zahtevajo pojasnila. Posestnik g. G o l u n d e r stavi vprašanja: 1. Kakšna razlika je med graško gospodarsko zadrugo in mariborsko nepotrjeno in če

se bode snovala slovenska sadna in vinarska zadruga v Mariboru? 2. Kaj je z lovsko postavo, ki bi bila jako potrebna, ker zajci delajo vedno več škode na sadonosnikih in ameriškanskih nasadih? 3. O brezobrestnem posojilu za vinogradnike; kako je to, da se prosilcem ne nakažejo posojila niti ne vrnejo prošnje? 4. Kaj je z vinsko klavzulo? 5. Če smejo volilci izražati svoje želje poslancem in prositi politično društvo v Mariboru pojasnila o gospodarskih in političnih rečeh?

G. dr. R o s i n a razloži poslušalcem v jako poljudni besedi namen zadrug in poroča, da ni bilo mogoče v Mariboru slovenske zadruge še vstanoviti, ker so vse oblasti ovrgele pravila, med tem ko ni delalo graški zadrugi nobenih zaprek. Da pa graška zadruga ne deluje v prospeh slovenskega ljudstva, je jasno; zakaj z jedno roko dajo ti gospodje podporo, na drugi strani pa zahtevajo, da morajo postati podpiranci nemškutarji. Radi vstanovitve slovenske vinske zadruge je težko kaj ukreniti; zakaj pri teh razmerah v Mariboru ni skoro pričakovati vspeha; vinski trgovci imajo preveč v rokah gostilničarje, katerim prodajajo na dolg svojega vina, kolikor ga le hočejo; vinska zadruga bi morala imeti mnogo kapitala, poleg tega bi našla malo odjemalcev, ki bi takoj plačevali za blago. Že vstanovljena vinska zadruga je pa le neka shramba vina mariborskih mogočnežev; za kmeta torej nima nobene veljave.

Jako živo je označil govornik nemško ljudsko stranko in deželne barone, ki sede v deželnem zboru, v odgovoru na vprašanje glede lovskih postav. Ves trud poslancev kmetskih občin, da se dovoli kmetu loviti zajca na lastnem posestvu, je bil zastoj; tulili so tudi pri tej stvari nemško nacionalni poslanci z baroni v jeden rog; bojijo se, da bi ne imeli sami lova, s katerim si še kratijo postopači dolg čas in uganjajo razne športe in burke. Skovali so novo postavo, katera je pa ravno taka, kakoršna je bila prejšnja. Slovenski poslanci bodo pri vstopu v deželni zbor morali predložiti sami lovski, kmetškemu stanu koristen zakon in pritiskati na večino, da ga sprejmejo.

Gosp. državni poslanec Robič odgovarja na vprašanje radi brezobrestnih posojil in obljubi, da bode podregal pri namestništvu, da se prošnje hitreje rešujejo. Nadalje javlja volilcem, da je državni zbor sklenil, da se mora vinska klavzula popolnoma odpraviti; a vlada nima dobre volje, da bi potrdila te zakonske načrte. Minister ni dal o tem vprašanju nikdar odločnega odgovora. Poslanci ne bodo mirovali, predno

se ta zakon ne potrdi in izda postava proti ponarejanju vina. Konečno še g. poslanec Robič izjavi, da z veseljem dā pojasnila na vsako vprašanje, katero bi mu stavili volilci pismeno; spodbuja može, da le naj tudi iščejo nasvetov pri političnem društvu v Mariboru, ki bo gotovo rado odgovarjalo na vprašanje.

G. dr. P i p u š razlaga jako natanko in umljivo ogrsko pogodbo in povdarja vspešno delovanje poslanca Robiča v državnem zboru in predlaga, da se mu izrazi popolno zupanje in zahvala za skrb in trud za svoje volilce; istotako se zahvalijo može g. dr. Rosini za poučljive govore na tem shodu. Zupanje in zahvala se izrazita soglasno z živijo-klici.

Nato še prosi kmet g. U r b a r, ki v zbranih besedah pripoveduje možem, kako se je poslanec Robič potegoval ravno za kriški občino pri znižanju zemljiškega davka; stavi te-le rezolucije:

1. Slovenski volilci želijo od svojih poslancev, da porabijo priložnost, ko bo v državnem zboru vlada potrebovala slovenske glavo-ve za nagodbo z Ogrsko, da takrat v slučaju, ako nagodba ne bo nam na škodo, prisilijo vlado, da vendar enkrat izpolni najnujnejše zahteve Slovencev.

2. Danes zbrani volilci protestirajo odločno proti temu, da bi se odpravila slovenska gimnazija v Celju, ampak zahtevajo, da se ta gimnazija razširi v popolno gimnazijo.

3. Slovenski davkoplačevalci protestirajo odločno proti nečuvnemu gospodarstvu z deželnim denarjem, ki se rabi celo v nemško nacionalne namene in na pogin slovenskega naroda.

4. Slovenski davkoplačevalci zahtevajo radi krivic, ki se gode pod pokroviteljstvom deželne vlade slovenskemu narodu, ločitev slovenskega dela dežele od nemškega.

Rezolucije so se soglasno sprejele. G. dr. Glaser še vsodbuja kmete, da se odločno branijo proti tujemu navalu in zahtevajo povsod v uradu in šoli le občevanje v materinščini, v slovenskem jeziku; na ta način bodo oblasti prisiljene, nam dati slovenske uradnike, ki imajo vsaj srce za svoje ljudstvo; nato sklene zborovanje in zakliče volilcem »na svidenje!« Po zborovanju so nas razveseljevali še dolgo časa neutrudljivi ruški pevci, ki so s petjem povzdignili ta dan.

Politični ogled.

Prepovedan shod. Kakor na Štajerskem v deželnem zboru ukazujejo le poslanci

Aksenov se je zaklinjal, da ga on ni ubil, da ga potem, kar sta pila čaj, ni več videl, da je on imel osem tisoč denarjev pri sebi in da to ni njegov nož. Toda glas mu je trepetal in ves se je tresel kakor šiba na vodi od strahu, kakor da je krivec.

Uradnik pokliče vojaka, zapove njima, da ga zvezeta in vržeta na voz. Ko sta ga vrgla na nogah s petemi zvezanega na voz, prekrizal se je in razjokal. Pobrali so Aksenove stvari in denarje; a njega samega so odposlali v bližnje mesto v ječo. Poslali so glasnika v Vladimir, da zvedo, kak človek je bil Aksenov. A vsi trgovci in prebivalci vladimirski so rekli, da je Aksenov za mlada bil človek lehkoživec, no, da je sedaj poštenjak. Tedaj so ga sodili. Sodili so ga za to, da je ubil Rjazanskega trgovca in ga okradel za dvajset tisoč.

Zena se je ubijala ter niti ni vedela, kaj bi o možu mislila. Otroci so bili še vsi mali, jedno dete je celo še dojila. Zbere torej svoje male in gre z njimi v ono mesto, koder je bil njen mož zaprt.

Spčetka je niso pustili iti k možu, a ona poprosi potem načelnika, ki ji to dovoli. Ko ugleda žena svojega moža v kazniški obleki in v liscih, zajedno z razbojniki, pade na tla in ni mogla priti dolgo časa k zavesti. Potem razvrsti deco okoli sebe, a sama se

vsede k možu in mu začne pripovedovati o hišnih poslih in spraševati za vse, kar se je z njim zgodilo. On ji je vse povedal.

»A kaj bo sedaj?« vpraša ga žena.

»Cara bo treba prositi« odvrne ji mož.

»Ne morem nedolžen trpeti.«

Žena mu reče, da je ona že poslala prošnjo do cara, ali da se ta prošnja še ni vrnila. Aksenov ničesar ne reče, temveč se samo še bolj razžalosti.

Tedaj reče žena:

»Nisem jaz zastoj onega v sanjah videla, da si bil ves siv, se li spominjaš? Glej, gotovo si že od bede osivel.«

In ona, igrajoč se z lasmi svojega moža, nadaljuje: »Ivanek, mili drug, povej istino svoji ženi, si li ti to storil?«

A Aksenov ji odgovori:

»Mar tudi ti to o meni sumiš?« in pokrije se z rokami ter zajoe. Nato pride vojak in reče, naj se žena z otroki odstrani.

Tedaj se je Aksenov zadnjikrat poslovil od svojih.

Ko je žena odšla, mislil je Aksenov o tem, kar sta govorila. In ko se je spomnil, da je tudi žena o njem domnevala in ga vprašala, ako je on ubil trgovca, potolaži se:

»Gotovo razven Boga ne more znati nikdo istine in samo Boga moram moliti in samo od njega pričakovati milosti.«

Od tega časa ni Aksenov niti prošnje poslal niti se nadejal, kedaj prost biti, temveč je le molil Boga.

Aksenova so obsodili na bičevanje in prognanstvo. To se je tudi zgodilo.

Do krvi so ga izbičali, a potem, ko so se mu rane zacelile, odtirali ga z drugimi prognanci v Sibirijo.

V Sibiriji je živel Aksenov šestindvajset let v prognanstvu. Lasje so mu bili na glavi kakor sneg, a brada mu je zrastle dolga, ozka ter redka. Ostavila ga je veselost. Zgubančil se mu je obraz, hodil je polagoma, govoril malo, nikdar se ni nasmehnil, a često je molil Boga.

V ječi se je naučil Aksenov škornje šivati. Za zasluženi denar si je kupil evangelij, katerega je čital vedno, kadar so bili jetniki v ječi. A o praznikih je hodil v njihovo cerkev in na koru prepeval — imel je še lep in močen glas. Poglavarstvo je rado imelo Aksenova, ker je bil tako zmeren, a drugi jetniki so ga spoštovali in ga imenovali »dedec« ali »božji človek«. Ako jim je bilo treba česa prositi, poslali so jetniki Aksenova s prošnjo na poglavarstvo, a ko je med njimi nastal prepir, prišli so vedno k njemu, da jih pomiri.

(Dalje prihodnjič.)

zastopniki mest, trgov in grajščin, tako tudi na Kranjskem. Kmetijski poslanci so vedno v manjšini. Za to pa zahteva katoliško-narodna stranka na Kranjskem, da se odpravijo predprave grajščakov in meščanov ter da se vpelje splošna, naravnostna in enaka volilna pravica. Le s tako pravico bi prišlo ljudstvo do svoje veljave. Dne 12. oktobra se je imel vršiti velik shod v Ljubljani za celo deželo, da se ljudstvo izreče za splošno in enako volilno pravico. Že 15.000 udeležencev je bilo naznanjenih. Vlada pa je shod — prepovedala!

Namena ne bodo dosegli! Na Francoskem zapirajo redovniške šole in izganjajo redovnike. To je ljudstvo vzdramilo in marsikje, kjer prej ni bilo katoliške zavesti, začela se je sedaj oglašati. Zadnje nedelje se je iz pokrajine Breton naredilo velikansko romanje v Lefolgoet. Udeležilo se ga je okoli 65.000 ljudi. Maša je bila pod milim nebom in ljudstvo je skupno molilo za redovnike. Po svetem opravilu so se slišali klici, izražajoči navdušenje za vero in redovnike.

Bivši cesaričini Stefaniji je umrla zadnji petek mati, belgijska kraljica Henrieta. Tudi Stefanija je pohitela k mrtvaškemu odru svoje matere. Oče, kralj Leopold, ki ne mara Stefanije, odkar se je omožila za grofom Lonyayem, pa ji je namignil, da ne sme ostati na kraljevem dvoru. Stefanija se je jokaje odstranila. Ljudstvo jo je videlo jokati in ji kazalo svoje sočutje: Klicalo ji je: »Živela princesinja, proč s kraljem!»

Kmetijski upor v Italiji. V Candelu blizu Loggie se je uprlo 400 kmetov svojim mogočnim delodajalcem, ki niso hoteli ugoditi njihovim zahtevam po zvišanju plače. Vprizorili so kmetje najprej stavko, potem pa zaprli vhod v kraj, da ne bi dohajali delat zunanji ljudje. Prvi poziv orožnikov je bil brezuspešen. Na poziv je potem došlo vojaštvo, ki so je kmetje sprejeli s kamenjem. Dvema vojakoma so pri tem iztrgali iz rok orožje in je bilo več ranjenih. Vojaki so pri tem jeli streljati na množico in pri tem ubili pet oseb, deset jih pa ranili. Mir je zavladel v kraju šele potem, ko je došla nova vojaška in orožniška pomoč. Bilo je prieto več upornih kmetov. Tako je skrbela uprava za zatiranje kmeta.

Protinemska struja v Rusiji. Rusko časopisje je začelo zadnji čas ostro pisati proti Nemčiji in opozarjati rusko vlado na to, da začne enkrat bolj natanko gledati na prste Nemcem, živečim v Rusiji. Posebno pozivlja časopisje rusko vlado, naj nikar ne oddaja važnih služb ruske uprave Nemcem.

Protizidovski nemiri v Czestochowu. V Czestochovu na Poljskem je tekla kri. Mirni Poljaki so se dvignili proti židovski predrznosti in so postali žrtve vojaških pušk. O kakem dogovoru ali komplotu ni govora. Neki žid se je sprl s poljsko deklico, ki je prodajala koš sliv. Žid je udaril deklico in njegovi židovski tovariši so mu pomagali. Tovarniški delavci, ki so opoldne prišli iz tovarne, so to videli, priskočili deklici na pomoč ter razjarjeni udarili po židovskih krčmah in prodajalnicah. Ko je žvižg iz tovarne jih klical na delo, so se mirno vrnili v tovarno, a zvečer so se zopet zbrali. Zdaj jih je pa sprejelo vojaštvo. Ko se niso takoj delavci razšli, je vojaštvo štirikrat zapored ustrelilo in mnogo ljudi je ležalo v krvi. Zaprli so 140 oseb, od katerih so doslej 18 izpustili. Kakor navadno, je tudi to pot bilo ranjenih največ nedolžnih, ki so od strani gledali demonstracije.

Dopisi.

Jarenina. (Strah pred tatovi.) V jareninski, šentjakovski župniji in bližnjih krajih se širijo grozne vesti o tatovih in roparjih. Vse to pa je večinoma ali neresnična izmišljotina ali pa sad nezdrave domišljije. Tudi mi smo prinesli zadnjič svarilo pred tatovi. A tudi v onem dopisu navedene reči se istinito niso dogodile, kakor smo se sedaj

sami prepričali, ampak dopisnik jih je napisal le, kar je slišal govoriti. Ker nočemo vznemirjati ljudstva in ker nam je pred vsem za resnico, popravljamo danes zadnji dopis v toliko, da ga označimo kot golo govorico, o katere istinitosti se naš dopisnik ni prepričal.

Podova pri Mariboru. (Zahvala.) Povodom velikega požara v Podovi so se od mnogih strani mili darovi pošiljali gospodu župniku v Slivnici, da so se razdelili med pogorelece.

Podpisano županstvo si usoja vsem istim gg. dobrotnikom, ki so v »Slov. Gospodarju« št. 33 imenovani, kakor: gg. odvetnikom, preč. duhovščini, profesorjem, notarjem, sodnijskim tajnikom, sodnijskim svetnikom in hišnim posestnikom izreči najprisrčnejšo zahvalo. Bog Vam povrne Vašo veliko ljubezen in dobroto. Tudi se zahvaljuje županstvo premil. knezu in škofu za 25 K, potem c. kr. namestništvu iz fonda zoper bedo 3300 K in c. kr. namestniku g. grofu Clary 50 K ter c. kr. namestn. svetovalcu in vodju c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru, gosp. grofu Attems za 40 K. Dalje državnemu poslancu in udu dežel. odbora v Gradcu, g. Franju Robiču in gospodu župniku v Slivnici, ki so se trudili in sprejemali mile darove za pogorelece v Podovi. — Občinski urad v Podovi, dne 16. sept. 1902. Matevž Franjež, župan. — Zahvala. Za pogorelece v Podovi se je dne 28. kimovca razdelila svota 3300 K iz fonda zoper bedo. Gospod grof Attems se je pripeljal iz Maribora v Podovo in je hotel videti vsako gorišče, občeval z vsakim pogorelcem posamezno in popraševal po njihovi škodi, seveda v slovenskem jeziku. Tudi se je brigal za mesto, kjer sta dva dečka posestnika Ivana Fingušt zgorela in je tolažil žalujočo mater. Potem se je g. grof Attems podal k županu, da je tam razdelil 3300 K. Po razdelitvi je imel v slovenskem jeziku kratek govor, v katerem je povdarjal pomen fonda. Podpisano županstvo izreka gosp. grofu za trud in ljubeznivo prijaznost v imenu pogorelcev najprisrčnejšo zahvalo. — Občinski urad v Podovi, dne 16. sept. 1902. Matevž Franjež, župan.

Od Sv. Marjete niže Ptuj. (Zaslužni učitelj.) Preteklo nedeljo se je vršila pri nas redka slavnost. Poslovili smo se namreč od našega občespoštovanega in priljubljenega nadučitelja g. Vobiča, ki je po 50 ih letih svojega plodonosnega delovanja stopil v zaslužni pokoj. Celih 38 let je žrtvoval naši domači šoli ter storil veliko v povzdigo izobrazbe naše fare: zato je bila gotovo umestna prirejena slavnost, ker smo hoteli kot hvaležni župljani pokazati še enkrat odhajajočemu slavljencu svoje spoštovanje in ljubezen.

Slavnostna veselica je uspela izvrstno. Vdeležili so se je v ogromnem številu domačini in prihiteli so tudi mili gostje, kolegi in kolegije, posebno pa nekdanji učenci našega slavljenca od blizu in daleč. Po večernicah smo spremili gospoda nadučitelja iz njegovega stanovanja v slavnostne prostore, kjer je orisal v jedrnatih in ginljivih besedah slavnostni govornik, g. župnik Šuta, življenje in delovanje slavljenca ter naštel mnogovrstne njegove zasluge v šoli in zunaj šole.

V mraku se je vršila bakljada. Dolga vrsta se je vila med burnimi »živijo« klici, ob sviranju narod. koračnic in pokanju topičev proti stanovanju gosp. nadučitelja. Tudi rakete so švigale proti nebu. Peveci so zapeli dve primerni pesmi, godba je zasvirala »Lepa naša domovina« in »Hej, Slovenci« in nato se je zahvalil za ginjenega slavljenca njegov sin, g. nadučitelj Vobič, faranom, govorniku, gostom in prirediteljem. Bakljadi je sledila krasna živa podoba, ki je ob svitu bengaličnega ognja kazala najrazličnejše stanove, kako se v svoji opravi in orodju klanjajo slavljencu. Osebe so bile sami učenci in učenke g. nadučitelja iz cele dobe njegovega delovanja.

Pred odkritjem je drugi govornik — g. Vidovič — v živih in vznesenih besedah po-

vedal to, kar je izražala živa podoba. S to točko je bil slavnostni del končan in sledila je prosta, neprisiljena zabava. V majhnih presledkih se je vrstila pesem za pesmijo in med odmori je svirala »Vinička godba«, ki je častno rešila svojo nalogo.

Za uspelo veselico in slavnost ima največ zaslug narodna rodbina Mikl, posebno g. Franc Mikl, hvala pa tudi vsem ostalim, ki so pripomogli do tako lepega uspeha.

Vi, velespoštovani gospod slavljence, pa bodite uverjeni, da ste si postavili v naših sreih trajen spomin. Povrne Vam Bog stotero, karkoli ste žrtvovali tekom svojega tukajšnega bivanja nam. Ob Vašem odhodu Vam kličemo: Na mnoga leta in še večkratno veselo svidenje!

Iz Ptuj. (Ogledovanje goveje živine.) Deželni odbor štajerski je odredil, da se napravi letos za ptujski okraj ogledovanje govede. Pri tem ogledovanju, katero se je vršilo dne 15. septem. t. l. se je zopet pokazalo, da v ptujskem okraju živinoreja napreduje. K temu napredku pa veliko pomaga ptujski okrajni zastop, kateri že več let zaporedoma nakupuje čistokrvne bike zlahtnega plemena, ter jih med tukajšne živinorejce razdeli s tem namenom, da bi tukajšni kmetje prišli do dobrega plemena, ker so že prišli do prepričanja, da dobro pleme pri živini mnogo pomaga in kmetu precej dobička donaja.

Lepo število, namreč 183 glav krasne živine, prignalo se je zgoraj omenjeni dan na ogled in so prejeli darila sledeči živinorejci: za bike: Franc Babosek iz Krčevine 70 K, bikorejsko društvo pri Sv. Lovrencu na D. p. 60 K, Marija Urbas pri Sv. Lovr. na D. p. 60 K, Karol Sima na Bregi 50 K, Anton Kupčič v Majšpergu 50 K, Jož. Fürst v Ptuj 50 K, štajerska hranilnica v Lehniku 50 K, Franc Golob v Podvincih 50 K, minoritski konvent v Ptuj 50 K, Fran Kaiser v Ptuj 50 K, Anton Mlakar v Župečji vasi 40 K, Rudolf Wibmer v Ptuj 40 K, Anton Kovačec v Velovleku 40 K, Vincenc Glac v Krčevini 40 K, Jakob Simonič v Trnovski vasi 40 K, Franc Mahorič v Kicari 40 K, Janez Napast v Mihovcah 40 K, Franc Janžekovič v Meretincih 40 K, Jožef Medved pri Sv. Lovrencu na D. p. 40 K, Maks baron Kübeck na Borli 40 K, Anton Sagadin v Medvecih 40 K, Boštjan Regvart pri Sv. Trojici 40 K in Simon Skrbinšek v Hudošah 40 K. — Za krave: štajerska hranilnica v Lehniku 70 K in bronasto svetinjo, Anton Sagadin v Medvecih 60 K, Viljem Švab v Ptuj 50 K, Anton Kovačec v Velovleku 50 K, Franc Kaiser v Ptuj 50 K in bronasto svetinjo, Anton Zagoršek v Gercnih 50 K, Jožef Ornik v Ptuj 50 K, Franc Tobias v Pacinji 50 K, Franc pl. Hellin v Sternthalu 50 K, Jakob Gosak v Vareji 50 K in Franc Šosterič v Pobrežji 50 K.

Po razdelitvi darov je načelnik okrajnega zastopa ptujskega gosp. Zelenik spregovoril v prisotnosti gg. zastopnikov c. kr. namestnije, deželnega odbora, c. kr. kmetijske družbe v Gradcu in v prisotnosti udov okrožne komisije, nekoliko besed živinorejcem, kako naj s svojo živino ravnajo, ker le umna živinoreja je dandanes največji pripomoček za kmetovalce. H koncu je zaklical trikratni »živijo« v proslavo Njih veličanstva cesarja Franca Jožefa, čemur se je zbrano ljudstvo navdušeno odzvalo. Med ogledovanjem živine kakor tudi pred razdelitvijo daril je povedal tudi potovalni učitelj za živinorejo, g. Jelovšek, navzočim kmetom marsikatero koristno o živinoreji in posebno o bikoreji, katero naj si dobro zapomnijo in se po njej ravnajo.

Iz Čadrama. (Politično zborovanje.) Gosp. državni poslanec dekan Josip Žičkar je društvenikom katol. polit. društva »Sloge« in drugim poslušalcem, katerih je bilo mnogo iz Keblja z g. župnik. in iz Prihove, poročal o svojem delovanju v drž. zboru. Zaradi pomanjkanja primerne dvorane jih je moralo do 150 zunaj stati na Polzekovem tik nove cerkve. Omenil je, da so slo-

venski poslanci za kmeta kolikor se je dalo, uspešno delovali. Znižal se je zemljiški davek, država podpira z brezobrestnim denarjem one vinogradnike, kojim je trtna uš pokončala vinograde, odpravile so se mitnice, obdržala se je celjska slovenska gimnazija, delalo se je, da bi se odpravila nizka carina na laško vino in njega uvažanje na našo škodo na Avstrijsko. Tudi so se trudili, da se odstrani žitna borzna kupčija, po kateri taki ceno žitu določujejo, ki od tega žive, a to pa na škodo onim, ki žito pridelujejo.

V imenu volilcev se je g. poslancu izrekla zahvala za njegov trud in priznalo splošno zaupanje. Obsodba se je pa očitno izrekla zoper »Štajerca«, »Sl. Narod«, »Rodoljuba« in druge liste, ki vedno blatijo duhovnike in vse, kar je resnično katoliško-narodnega. Sklenile so se resolucije, da se od vlade zahteva poseben oddelek pri c. kr. namestništvu za Slov. Štajer, kakor tudi pri dežel. šolskem svetu, da vsi uradi pri nas slovensko uradujejo, da se ustanovi za vse Slovence v Ljubljani višja sodnija in slovensko vseučilišče, da se ustanovi v Ptujju za Slovence posebna obrtna šola in slovenska pripravnica za učitelje, ker z nemško pripravnico za dekleta, ki se ustanovi v Mariboru s 1. oktobrom, Slovincem ne bo pomagano, temveč je vse to naperjeno le za razširjanje nemškega življa do Adrije, kakor v tistem duhu tudi deluje Südmarka in snuje nepotrebne nemške šole med trdimi Slovenci.

Ker je g. dež. poslanec v svojem govoru tudi omenil, da bi bilo koristno in potrebno, da se po vzgledu zbornic ali kamór advokatov in notarjev tudi za kmete ustanovijo stanovske zadruge, da se bodo njih zastopniki za blagor kmeta potegovali, se je na predlog g. predsednika sklenilo, da se meseca vinotoka pokliče zopet g. učitelj M. Jelovšek in se ustanovi tukaj živinorejska zadruga in se po tisti deluje za blagor tukajšnjih posestnikov in on povabi vse poslušalce, domače in tuje, da se istega zborovanja zopet udeležijo, ter se zahvali vsem, ki so prišli in zaključil zborovanje z željo: Na svidenje drugokrat!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. politično društvo za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 28. t. m., političen shod pri Sv. Barbari nad Vurbergom, 12. oktobra pri Sv. Lenartu in 19. oktobra pri Sv. Treh kraljih v Sl. gor.

Zaupni shod za mariborski, slovenjebistriški, lenartski okraj se bo vršil dne 2. oktobra popoldne ob 3. uri v mariborskem Narodnem domu. Vabila se bodo pravočasno razposlala.

Slovensko politično in gospodarsko društvo za politični okraj Ljutomer ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. septembra 1902 v gostilni g. Ivana Vaupotič v Ljutomeru. Začetek točno ob 4. uri popol. Dnevni red: 1. Poročilo odbornikov. 2. Volitev novega odbora. 3. Volitev računskih preglednikov. 4. Slučajnosti. — Ker so jako važne zadeve na dnevnem redu, prosi se mnogoštevilne vdeležbe. Odbor.

Zaupni shodi. Priprave za volitve v deželni zbor so se tudi med spodnještajerskimi Slovenci pričele. Dne 12. t. m. je bil v Celju ožji shod zaupnikov iz Spodnjega Štajerja. Včeraj dne 24. t. m. je bil ožji shod zaupnikov iz mariborskega, slovenjebistrišk. in šentlenartskega okraja. Danes je zopet ožji shod zaupnikov v Celju za celi Spodnji Štajer. V Ptujju imajo danes tudi shod zaupnikov iz celega volilnega okraja. Prihodnji četrtek, dne 2. okt. je velik zaupni shod za mariborski, slo-

venjebistriški in šentlenartski okraj. Do 2. oktobra se bodo vršili še tudi manjši zaupni in posvetovalni shodi v vsakem imenovanih treh okrajih. Dne 28. t. m. je pogovor volilcev za ljutomerski volilni okraj. Volilno gibanje na Spodnjem Štajerskem se je torej res pričelo.

Slovenskim volilcem! Nasprotniki trosijo lažljivo vest, da bodo letos Slovenci v »abstinenca«, to je da se ne bodo udeležili ne volitev volilnih mož, ne volitev v deželni zbor. To pa ni res, ampak ravno nasprotno, Slovenci se bodo letos živahno udeleževali vseh volitev. Slovenci, pozor najprej na volitve volilnih mož!

Volitev volilnih mož. Slovenski volilci, izvolite si zanesljive, poštene volilne može. Agitirajte na tihem za dober izid teh volitev. Nasprotnikom prikrivajte svoje načrte za volilni boj. Kako se vršijo volitve volilnih mož, razlaga nam današnji »Naš Dom«, ki je našemu listu priložen. Pazite, za keda j bodo razpisane volitve volilnih mož in kje se bodo vršile. Razloček med državnozbornimi in deželnimi volitvami volilnih mož je ta, da sedaj vsaka občina voli zaupne može, a ne v svoji občini, ampak volilni kraj za vse občine ene fare je navadno v občini, kjer stoji cerkev. Pazite! Zaradi volilne pravice žen postopajo volilne komisije različno. Nekateri zahtevajo, da pridejo žene same volit, druge dopuščajo tudi volitev s pooblastili. Za vse slučaje naj torej v nevarnih krajih pridejo tudi žene na volišče, a naj imajo že tudi pooblastila v rokah. Neustrašeno v volilni boj!

Zaroka. Gosp. J. Jankovič, učitelj na okol. šoli pri Slovenjgradci, se je zaročil z gospodično A. Barle.

Izpitni učne usposobljenosti za občne ljudske in meščanske šole se začno v Mariboru dne 3. novembra t. l.

V prvem slovenskem razredu mariborske gimnazije je 73 učencev in vendar še ravnateljstvo ni preskrbelo, da se paralelka razdeli.

Velika nevarnost je pretila Mariboru preteklo nedeljo. Neki slovenski visokošolec se je namreč drznil s slovenskim trakom iti skozi gosposko ulico. Slovenska barva je nekatere nemške »burše« strašno v oči zbudila. Ko je slovenski dijak postal, ker se je z nekim znancem pogovarjal, pride neki globoko užaljeni nemški visokošolec k njemu ter reče: »Moje ime je Lab, akademik. Pozivljam vas, da odstranite trak, ker s tem izzivate. Mi nemški akademiki smo dolžni to storiti, da branimo nemški značaj mesta Maribor.« Ker seveda visokošolec ni snel slovenskega traka, zagrozi se mu Nemeec: »Upamo, da vas prihodnjic ne vidimo več s trakom, sicer smo primorani ga na drug način odstraniti!« Torej slovenske barve bodejo Nemce v Mariboru v oči, slovenski groši pa ne! Zakaj pa si ne prepo-veste, kadar pride slovensko ljudstvo v Maribor kupovat, njihovega obiska. Takrat recite, vi ste Slovenci, mi vas nočemo! Toda, kadar pridejo Slovenci z denarjem, jih vabite: »Očka, mamica, bote kaj kupili? Pri nas je najbolj »fal« blago« itd. Res slabo že mora biti nemštvo v Mariboru, ako ga slovenski trak v nevarnost spravlja. Pokazalo se je pa v tem slučaju tudi, kako črtijo Nemci vsako slovensko stvar. Še celo nedolžen belo-modro-rudeči trak jih razjari, kakor purana rudeča ruta. Samo nekaj tem gospodom ne smrdi — slovenski denar. Zapomnite si to, vi velikonemški bojevnik — Maribor ni nemško mesto in nikoli ne bode; nasprotno, prišel bo čas in začeli se bodo v nji živeči Slovenci zavedati svoje narodnosti ter bodo vstali. In takrat bode nemški značaj mesta Maribor »fuč«.

Porotne obravnave v Mariboru. Dne 17. t. m. je bila obsojena Katarina Tišler iz Maribora, ki je nameravala lani zastupati 74letno Jozefo Kotnik, na 7 let težke ječe, njen mož pa na 18 mesecev

težke ječe. — Ker je zažgal svojo hišo, z namenom, da dobi zavarovalnino, je bil obsojen posestnik Jakob Toš iz Hvaletinc na 10 mesecev težke ječe.

Ker ni nič plačal, ko se je dobro najel in napil, ampak jo je kar hitro pobrisal iz gostilne pri Holzknichtu v Mariboru, je vtaknil v pondeljek stražnik Ivana Majheniča iz Vukovskega dola v luknjo.

Ustanove za uslužbenca južne železnice. Kakor vsako leto, razdelili se bodo tudi letos razni dohodki od ustanov za pomoči potrebne, onemogle nekdanje uslužbenca južne železnice, oziroma vdove in sirote. Prošnje v to svrhu oddajo naj se najkasneje do 30. oktobra t. l. pri načelništvu južne železnice, kjer se izvedo tudi natančnejša poročila.

Razpis lova. Lovska pravica občine Rožpoh se bode oddala potom dražbe dne 9. vinotoka 1902, ob 10. uri dopoldne, pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru z izklicavno ceno 80 K za dobo 8 let. Prijatelji lova vabijo se k izklicu!

Ogenj je vpepelil v pondeljek zjutraj okoli 7. ure gospodarsko poslopje posestnika Antona Lešnik v mariborski okolici. Zgorela je tudi preša in hlev. Ogenj je baje nastal, ker je bil dimnik poškodovan in se je na ta način streha užgala. Posestnik je bil zarovan. Viničarju Jerneju Lorber in najemniku Andreju Neubauerju je pogorelo vse pohištvo. Dva orožnika iz Maribora sta bila takoj na licu mesta ter sta pozivala ljudi, da so pomagali gasiti.

Tečaji za zdravljenje jecljajočih otrok. Po razpisu c. kr. ministerstva za uk in bogočastje se bodo vršili tudi letos na Dunaju štirje tečaji za zdravljenje jecljajočih otrok. Teh se morejo udeleževati tudi ljudskošolski učitelji, da se nauče dotične metode. Tečaji bodo trajali pet tednov. Oglasiti se je za udeležitev pri okrajnem šolskem svetu mesta dunajskega uradnim potom najkasneje do 1. oktobra t. l.

Trtna uš. V ljutomerskem okraju se ne sme radi trtne uši izvažati trsje iz sledečih občin: Presika, Kapela, Ljutomer, Murski zasadi, Grabonoš, Ivanjci, Mala Nedelja, Okoslavci, Negova, Orehovci, Terbegovci, Godemarci, Pernožavci, Radislavci, Hrastje-Mota, Galušak, Sv. Jurij ob Ščavnici, Kralovci, Radenci, Rihtarovci, Stanetinci, Boračova, Očeslavci, Križevci, Logarovci, Lukavci, Pristava, Ključarovci, Slabinci, Bučena, Veržej, Vučja vas, Bolehnečici, Bučevci, Boreci, Cezanjevci, Cven, Moravci, Kamenščak, Stara cesta, Slamnjak, Kristanci, Ilijaševci in Norsinci.

Zaradi poneverjenja je bila aretirana 19letna Ana Hruberšek, doma od Sv. Martina pri Vurberku. Bila je natakara v gostilni Ide Reisman v Betnavski ulici v Mariboru ter je denar, katerega je prejela od pivcev za pijačo, za sé obdržala.

Nagla smrt. V gostilni Bračko v Ptujju se je dne 19. t. m. Jakob Berglez iz Lukanje vasi nenadoma zgrudil na tla ter bil takoj mrtev. Imel je že dalj časa naduho.

Hud mlinar. Dne 16. t. m. je prišla 70letna Marija Braček v mlin Matija Letnik v Trnovcih. Ker ji je dal slabo moko, se je začela kregati. Vsled tega se je Letnik tako razjezil, da je začel po starki udrihati z metlinim držajem. Strl ji je pri tem kost v levi roki. Letnik je prišel zato v luknjo.

Iz Konjic. K ljudski konjiški veselici dne 14. t. m. pripeljali so se Žičani na lepo okinčanem vozu, katerega so krasile slovenske zastave, kar je seveda razburilo nektere tržke nemškutarje tako, da so jih potem po noči, ko so sevrnčali z vozom domov, napadli prav po roparsko s kamenjem. Svojo pravo korajžo pa je pokazala ta tolpa, ko so Žičani poskakali raz voz in se hoteli prepričati, kdo in koliko jih je, kajti vsi ti zahrbtni junaki so se hipoma poskrili, da ni bilo ne duha ne sluha o njih. Nemška kultura in juaštvo sta v Konjicah res na visoki stopinji.

Dobrna pri Celju. Dovoljujem si vprašanje na slavni odbor »Bralnega društva« na Dobrni: Je-li slavnemu odboru znano, da je nek ud »Bral. društva« pristopil k nemškemu požarnemu društvu na Dobrni in da pozdravlja s »heil«? Kako se to vjema z namenom in pravili »Bral. društva«. — Rado vednež.

Slovenskim abiturientom! Slovenski stariši, kojih sinovi gredo študirat na Dunaj ali Gradec, skrbite, da se vpišejo v katoliško-slovenski društvi »Zarja« v Gradcu, »Danica« na Dunaju. Tam bodo našli prijatelje, zveste katoliški veri in slovenskemu narodu.

Dijaška kuhinja v Mariboru. Plemeniti in požrtvovalni narodnjaki imajo res dobrodelno srce do naše mladine, ki pride v mesto na srednje šole svoje nauke nadaljevat. To se je zopet tako sijajno pokazalo na letošnjem zborovanju prekoristnega društva »Dijaška kuhinja v Mariboru«, ki se je vršilo zadnjo soboto, dne 20. septembra, pod predsedništvom vč. gosp. ravnatelja dr. Ivana Mlakarja. Poglavitna točka na dnevnem redu je bil račun o minolem šolskem letu 1901/2. Iz tega je bilo razvidno, da so znašali prostovoljni dohodki »Dijaške kuhinje« od 15. julija 1901 do 15. julija 1902 lepo svoto 4106'92 kron, a stroški 4039'83 kron; dosegel se je toraj celó mali prebitek 67'09 K. »Dijaška kuhinja« je podpirala uboge, potrebne in vredne dijake mariborske gimnazije in mariborskega učiteljsčca s tem, da jim je oskrbela dobro in tečno kosilo opoldne; vsaki dan je v njej obedovalo 50—56 dijakov, tako da se je med nje razdelilo nad 16.000 kosil. To je velika in zdatna podpora naše mladine. Vsa čast tedaj tistim vrlim domoljubom, ki »Dijaško kuhinjo« s prostovoljnimi doneski vstrajno podpirajo! Odbor njim vsem izreka najsrčnejšo zahvalo; Bog jim tisočero povrni! Posebno pa se odbor zahvaljuje spošt. gospodom in slavnim zavodom za večje svote imenoma: Posojilnici v Mariboru pod načelništvom našega velikega dobrotnika g. dr. Jerneja Glančnika, gospodom: presvitl. knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku, kan. Ant. Hajšku, dr. Rad. Pipušu in nadžupniku Ivanu Lenartu, nadalje Posojilnicam v Slov. Gradcu, Ormožu, Makolah, Konjicah, Framu, Brežicah, Ptuj, Ljutomeru, Slov. Bistrici in v Šmarju. A odbor se do slavnega slovenskega občinstva obrača tudi letos z iskreno prošnjo, da bi »Dijaško kuhinjo« i nadalje blagovoljno podpiralo! Letos se je oglasilo še večje število dijakov, treba bo toraj še več podpor; izdatki bodo zelo veliki. Pridite nam milosrčno na pomoč! Pri narodnih svečanostih, pri veselih in žalostnih shodih, pri vsakojakih priložnostih se spomnite mariborske »Dijaške kuhinje«! Dobro in vsega posnemanja vredno bi bilo, ako bi se po nekaterih krajih priredile narodne veselice in gledališke predstave nalašč v ta namen, da bi čisti dohodek obrnile v prid naše dične »Dijaške kuhinje« v Mariboru. — Slavno uredništvo »Slov. Gospodarja« bo gotovo z naznanilom in opisovanjem takih svečanosti narodnim krogom vedno postreglo, kakor je bilo isto »Dijaški kuhinji« vedno zeló naklonjeno, za kar se mu odbor najtoplejše zahvali. Siromaštvo in pomanjkanje med dijaštvom je semtertje veliko; pomoč silno potrebna! Z združenimi močmi se bo lahko dosegla! Za njo bo pa slovenska mladina vedno iz srca hvaležna. Odbor.

Središki rojak, č. g. Matija Dečko je umrl dne 20. avg. t. l., star 70 let, v pečuški škofiji na Ogerskem v Graboczu, kjer je bil nad 31 let župnik in 25 let od kr. ogerskega ministerstva imenovani vizitator tamošnjih šol. — Bodi mu tuja zemlja lahka!

Celjske porotne obravnave. Karl Findeisen iz Št. Pavla pri Preboldu in Uršula Cizer iz Tehar, zatožena zavoljo tatvine, sta bila obsojena: Findeisen na 10 let in Cizer na 7 let težke ječe. — Mihael Zewel in Janez

Gerbec, zatožena zavoljo ponarejanja denarja, sta bila obsojena na 4 oziroma na 3 mesece težke ječe. — Ivan Lorger, konjederc, zatožen zavoljo zlorabljenja uradne oblasti, je bil oproščen. — Franc Bouha, zatožen zavoljo požiga, je bil tudi oproščen. — Anton Mauc iz Petrovč, zatožen zavoljo umora, je bil kaznovan na 8 let ječe.

Sadne cene v Mariboru: 1 kg jabolk 14 do 20 v, hrušek 14 do 20 v. — Jestvine: eno jajce 6 v, 1 kg sira 30 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg krompirja 5 do 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 60 do 64 v, hrena 40 do 50 v, 100 glav zelja 2 K do 2'4 K, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v.

Zitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 14 K 90 v, rži 13 K 40 v, ječmena 12 K 40 v, ovsa 13 K 40 v, koruze 14 K, prosa 15 K 40 v, ajde 13 K 50 v, fižola 18 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 80 v, rži 6 K 65 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 6 K 15 v, činkvanta 6 K 75 v, ovsa 6 K 35 v, fižola 7 K 75 v.

Sejmi na Spod. Štajerskem meseca oktobra. Gleinšteten 28., Kapela 13., Artiče 4., Pišece 6., Celje 21., Sv. Jurij ob juž. žel. 28., Teharje 12., Vojnik 18., Žalec 4., Švanberg 4., Gornjigrad 28., Mozirje 18., Sv. Duh pri Ločah 15., Sv. Filip v Veračah 16., Koprivnica 28., Sv. Peter 21., Planina 15., Podsreda 18., Jurij kloster 4., Trbovlje 18., Sv. Lenart v Slov. gor. 4., Sv. Trije kralji v Slov. gor. 18., Lipnica 4., Mala Nedelja 21., Muta 28., Rače 15., Cmurek 28., Ormož 11., Sv. Tomaž pri Vel. Nedelji 28., Halbenrain 7., Sv. Križ pri Slatini 15., Sevnica 21., Slov. Bistrica 28., Sv. Ilj pri Turjaku 15., Pristava 17., Velenje 24.

Brzobjavno poročilo.

Mnogoštevilno obiskani shod zaupnih mož ptujskega in rogaškega okraja postavil enoglasno kandidatom za deželni zbor dr. Jurtela, kateri je kandidaturo prevzel.

Slov. polit. društvo »Pozor«.

Cerkvene stvari.

Na mariborskem bogoslovju je nastavljen kot učitelj cerkvene zgodovine in patrologije č. g. Avg. Stegenšek, učni prefekt v dijaškem semenišču.

Duhovniške vesti. Nastavljen je kot kaplan pri Sv. Rupertu nad Laškimi novomašnik č. g. Rudolf Kociper.

Duhovne vaje za duhovnike naše škofije se vrše letos v Slatini. Pričele so se dne 22. t. m. in se končajo 25. t. m. Vdeležuje se jih 147 duhovnikov. Vodi pa vaje jezuit A. Gugelbergér iz Celovca.

V Framu se od 25. do 28. sept. vršijo duhovne vaje po čč. gg. lazaristih iz Celja.

Društvena poročila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. avg. do 16. septem. poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Rajhenburški harambaša zbirko 6 K, prireditelji veselice v Zerovincih pri Ivajnkovcih dohodek 10 K, moška in ženska podružnica v Ribnici dohodek veselice 200 K, Anton Korošec v Gor. Radgoni 16 K, župnik M. Ulčnik v Doliču 4 K, Franc Krambergar v Zgor. Žerjavcih v Slov. gor. zbirko 17'82 K, moška podružnica v Trbovljah 53 K, izvenakademična podružn. v Gradcu 50 K, podružnica za Ljutomer in okolico 200 K. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

„Večer v slovenskem raju“ — se imenuje v Celju nameravana veselica, katero ste zadnjič naznanili pod naslovom »velika komedija«. — Kajti to Vam ne bode samo komedija — priprave, ki se vrše, dekoracije, ki se delajo za vse prostore »Narodnega doma« v Celju — vse to nam

utrjuje nado, da tako lepe veselice, kakoršna bode dne 5. oktobra Ciril-Methodova, v Celju še nismo imeli. Posojilnica je dala poleg čitalniških še svoje prostore na razpolago, tako da nam ne bode pretesno, pa če pride na stotine in stotine obiskovalcev. Pričakuje se pa tudi res ogromna udeležba. Pa vse to, kar se pripravlja, je tudi vredno, da prideš in si ogledaš. — Igra, koncert, žive podobe, cirkus, muzej, tri godbe, gostilne, kavarne, šotori polni dobrih in lepih reči — vse to bodeš gledal in vžival. Pa ne mislite, da je veselica namenjena samo »višjim stanovom«. Narobe! Ravno naše kmetsko ljudstvo vabimo, naj pride trumoma, da se razveseli pri lepi in veseli zabavi. Vstopnina znaša samo 50 vinarjev za osebo. Ta znesek bode pač vsakdo rad položil na žrtvenik naše dične družbe sv. Cirila in Metoda. Na svidenje torej dne 5. oktobra na »večeru v slovenskem raju«.

Našim društvom! Na zadnjem shodu dne 7. in 8. septem. so se predložila uzorna pravila in uzorne tiskovine za katol. izobraževalna društva. Vsem tistim, ki nameravajo ustanoviti izobraževalno društvo, ali ki mislijo že obstoječa društva preurediti, priporočamo ta pravila in tiskovine. Pravila, tiskana na celi poli in prirejena tako, da jih je treba samo podpisati in kolekovati, se dobivajo po 8 h izvod. Naročujejo naj se vsaj v 10 izvodih. Tiskovine za knjigovodstvo se dobe v sledečih obrazcih: I. za tajništvo: 1- opravljeni zapisniki; 2. imenik članov; 3. zapisnik sej in občnih zborov (to ni posebej prirejena tiskovina, ampak navaden tiskan papir). II. Za blagajnika: 1. blagajniški dnevnik; 2. zapisnik uplačane članarine (z abecedo); III. Za knjižničarja: 1. zaporedni zapisnik knjig; 2. abecedni zapisnik knjig. — Posamezne pole se dobivajo v Katoliški tiskarni po 4 h. — Vendar svetujemo, naj se knjige naroče vezane v debelosti, ki je za dejansko potrebo že proračunana; in sicer za tajnika z vsemi tremi obrazci skupaj vezana ena knjiga, ravno tako za blagajničarja in knjižničarja. Ljubljanski bukovez Franc Breskvar je oskrbel za te tri knjige prav primerno vezavo in se dobivajo pri njem: Blagajnikova knjiga za 3 gl. 70 kr. (7 K 40 h), tajnikova za 3 gl. (6 K) in knjižničarjeva za 2 gl. 70 kr. (5 K 40 h). Poština tu ni vračunana.

Iz drugih krajev.

Velika nesreča. Pri Črnem vrhu na Notranjskem je 11-letni sin gozdarja Koršeta ustrelil v šali, ker ni vedel, da je puška nabita, 11-letno hčer soseda Rupnika. Zadel jo je tako nesrečno v glavo, da je na mestu mrtva obležala. Strel ji je razbil glavo, da so ji iztekli možgani.

Petelin zdravnik. Zdravnik Boeus pri-poveduje, da še ni dolgo, kar je bil pri neki hiši, kjer se je dajala ravno piča kokošim. Jedna kokoš je požrla velik kos kruha in bila v nevarnosti, da se zadavi. Ko je od sile mahala z perutmi krog sebe, pribeži petelin, vtakne svoj kljun v njen požiralnik, izvleče kruh iz njega in odide mirno, kot bi se nič ne zgodilo.

Iz norišnice je ušel ropar Wingert v Ybbsu. V zavodu je bil nalašč strasten igralec na »orgelce«. Ure in ure je sedel pri odprtem oknu in igral ter snoval načrte, kako bi pobegnil. Neke tedelje zvečer je zopet po navadi sedel pri oknu in igral. Ko je že dolgo časa igral, da »orgelce« nekemu pacientu, sam se pa z vso močjo upre v železno ograjo ter jo zlomi in uide skozi okno. Ker je bilo to v prvem nadstropju in ne daleč od zidu, je splezal na zid — in pobegnil. Sumi se, da mu je obleko pripravila njegova sestra, ki je zadnji čas večkrat prišla pod okno.

V čolnu od strele zadet. Hranilnični uradnik Pero Mrakič, komi Ivko Ivanovič in solicator Ivan Ivanovič so se peljali ob nevihti pri Zemlinu čez Savo. Strela udari v čoln; prva dva sta bila ubita,

solicitator pa je bil omamljen in je zginil z gorečim čolnom vred v valovih Save.

Grozna smrt. V Škagvaju v Alaski je stopil tujec v trgovsko banko, zahteval 20 tisoč dolarjev in pretil z dinamično bombo. Uradniki zgrabijo revolverje, tujec se ustraši, bomba pada na tla ter napadalca raztrga v kosce.

Bogat Dalmatinec. Milijarder Mihanović v Buenos-Aires v Južni Ameriki ima 204 parobrodov. Večina teh pa je v službi pri drugih državah, samo trije parobrodi so v Avstriji.

25 krat kaznovan. Pred graškimi sodniki je stal prejšni teden 60 letni Jan. Trumer. Štiriindvajset kazni ima že na hrbtu. Zdaj je bil kaznovan 25 krat zavoljo beračenja. Obsojen je bil na 6 tednov ostrega zapora. Sivi starček je vzdihnil: »To je pa vendar malo preveč!«

Strašen dogodek v cerkvi se je pripetil v Albami v Ameriki. Med mašo sta se začela dva zamorca pretepati. Vse je planilo proti vratom. Izmed 2000 ljudi so zmečkali 67 oseb. Večina mrtvih so otroci.

V Nemčiji vedno poka. Zopet je prejšni teden v Hamburgu napovedala konkurz velika banka A. Grossmanna, kateri se je v ponedeljek ustrelil. Denarja manjka čez sedem stotisoč kron.

Zakaj ne pride v pekel? K patru Abrahamu a Santa Clara, znamenitemu pridigarju na dunajskem cesarskem dvoru, prišla je nekoč stara mamica, da ga vpraša, ali spada med izvoljence Gospodove ali ne. Ženica je namreč mislila, da tako učen mož, kakor je pater Abraham a Santa Clara, jo bode že mogel poučiti o tem. In ni se motila. Seveda si je učeni pater izgovoril osem dni odloga, da bo mogel v sv. pismu poiskati sveta. Ni pa dvomil niti trenutek, da more ženici iz glave pregnati to misel, da on mora vse vedeti. Ko je ženica čez osem dni zopet prišla in vprašanje ponovila, zapove ji pater, usta kar mogoče široko odpreti. Po dolgem obotavljanju je ženica storila, kar ji je bilo zapovedano. Ko je ženica odprtih ust in utripajočega srca stala pred njim in pričakovala odgovora, rekel je pater Abraham s povzdignjenim glasom: »V svetem pismu je zapisano: V peklu bo jok in skripanje z zobmi.« Potem je pogledal v odprta usta ženici in ji rekel, da pride gotovo v nebesa, ker nima več zob in torej tudi z zobmi ne more več škripati. In bila je ozdravljena.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

Kjer ni dovolj slame, tam je treba poseči po drugi stelji. Tako se mnogokrat rabi šotna stelja, žaganje, mah, listje, vresje tudi zemlja, smrečevje itd. Glede popivanja tekočine in glede ugodnosti ležišča je pač šotna stelja najboljša. Rabi se sama, ali v zvezi z drugim nastiljem. Mah je tudi dobra stelja. Žagavna se da tudi še precej dobro porabiti kot stelja. Listje pa slabo popiva tekočino. Sploh bi bilo želeti, da bi se listje kot stelja le malo rabilo. Koliko škode se dela gozdom z grabljenjem listja. Vresje, smrečevje popiva slabo pa tudi dela trdo ležišče. Zemlja bi bila sicer ugodna kot stelja, toda gnoj postane vsled nje pretežek.

Razun od lastnosti glede popivanja gnojnice in ugodnosti ležišča je pa sicer šele v drugi vrsti odvisna vrednost stelje od rastlinskih redilnih snovi, katere ima v sebi.

d) Starost gnoja.

Gnoj je videti mrtva stvar brez občutka proti zunanjimi vplivi brez notranjega življenja. Kmetovalec, ki tako misli, ki primerja svoj gnoj mrtvemu kamnu, ta je na krivi poti. On ravna z gnojem tem primerno in ima vsled tega premnoge zgube. Gnoj sicer nima živcev in mišic, a v njem je življenje. Vsled vpliva zraka in vsled življenja nebrojnih bakterij, se vrši v njem vedni razpad in razkrajanje. Organična tvarina razpada. Rudninske (mineralične) neizgorljive snovi, ki so bile v njej, se osvobodijo spon, v katere jih je narava vkovala pri rasti rastlin na travniku ali na polju. Te rudninske snovi niso hlapne in ostanejo v gnoju, če jih voda ne odnese. Žalibog se zgodi poslednjčestokrat pri zanikrnih gospodarjih, ki trpijo, da jim deževnica izpira gnoj. Tam, kamor deževnica pridere, raz streh in od potov, ona opere gnoj in tako gre tudi mnogo fosforove kisline in kalija v zgubo.

Organične spojine, ki so gradivo rastlin, pa razpadajo. Iz brezdušičnatih snovi nastane večinoma voda, ogljenčeva kislina, ogljenčevi vodenci itd. Ta tvarina spreminja se torej večinoma v plinove, gre po malem v zrak.

Dušičnate snovi pa razpadajo tudi najprej. Iz dušica v njih nastane najprej amonijak. Amonijak je tudi zelo hlapen plin, katerega mora umen gospodar zadržati. Vsled vpliva zraka in sodelovanja bakterij pretvarja se amonijak v rastlinam ugodno solitarno kislino. Kdo ni že opazoval sicer neprijeten soliter po zidovju zlasti pri straniščih in hlevih. Ta nastaja pač ravno istim potom. Solitarna kislina sicer ne hlapni, pač pa je voda jako lahko izpere, ne samo iz gnoja celo tudi iz zemlje. Solitarna kislina pa žalibog ne ostane vedno taka kakor je. V gnoju so bakterije. Te imajo to sitno lastnost, da razkrajajo solitarno kislino in oprostijo iz nje čisti dušec. Ta dušec pa kot največji potepuh med snovmi, ki so rastlinska hrana, se zgubi v zrak. Nekaj dušica se sicer že oprostijo pri naglem razkrajanju dušičnatih snovi, še prej ko nastane amonijak. Največ ga pa le oprostijo bakterije iz solitarne kisline, to pa pri prisotnosti gotovih brezdušičnatih snovi, takih, kakoršne se v slami nahajajo. Dušec se torej hlapi kakor plin in sicer v zvezi z vodencem kot amonijak vsled razkrajanja po bakterijah kot prvina. Voda ga pa izpira kot sicer nehlapno solitarno kislino. Razun v zvezi z duščem nastajajo pa v razkrajajočem se gnoju še drugi plinovi z drugimi prvinami. Tako nastane n. pr. žvepleni vodenelec v zvezi žvepla z vodencem itd.

Gnoj tudi vodo hlapi. Gnoj se torej neprestano spreminja. Od njega gre večjidel v zrak. Zató tudi ni mogoče, da bi bila dobrota gnoja vedno enaka. Močno obležan gnoj, posebno če je ob enem tudi izpran, je torej gotovo mnogo manj vreden nego presen. Ako se pa z gnojem dobro ravna, tedaj zna biti, če je nekoliko obležan, celo boljši nego popolnoma presen. Obležan gnoj namreč ima, ker

je že več vode izhlapil, primeroma to je v od-totkih nekoliko več snovi, ki so rastlinska hrana. O gnoju od naših navadnih gnojšč se pa to žalibog ne more trditi. Komaj da je tak izpran in izhlapljen gnoj vreden, da se še prevažna. Dokler ne bodo gospodarji teh lastnosti gnoja bolj vpoštevali, se jim pač ne bodo polnili mošnjčki od pridelkov z njihovih zemljišč.

(Dalje sledi.)

„Dijaški dom“ v Celju.

(Izkaz IX.) Za „Dijaški dom“ v Celju so nadalje vplačali prispevke: Gospod Franc E. Vošnjak v Celju drugi obrok kot ustanovnik 20 K, g. dr. J. Tomišek, c. kr. profesor v Kranju 5 K, slav. občina Mihalovška 10 K, g. Ivan Rebek, ključ. mojster v Celju 14 K 96 v, prebitek abit. veselice v Celju 100 K, gg.: Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjemgradu 6 K, Ignac Zavolovšek, posestnik v Okonini 6 K, Ferdo Mächtig, posest. v Gornjemgradu 6 K, Andrej Antloga, posest. v Gotovljah 10 K, dr. Ivan Zmavc v Pragi 10 K, slav. županstvo Gotovlje 10 K, sl. županstvo Višnjavas 10 K, g. Anica Jezernik na Polulah na premiciji č. g. Lovren. Novak na Bregu nabrano svoto 60 K 03 v, gg.: Mihael Bandl, c. kr. stotnik 92. pešp. Komotov 10 K, Radosl. Pipuš, odvjetnik v Mariboru, uspeh neke kazen. zadeve 20 K, Jospina Šentak na Vranskem, nabrala na premiciji č. g. Franca Cukala 31 K, Jakob Kautič, profes. v Mariboru 10 K, sl. občina celjske okolice 200 K, Konrad Elshacher na Laškem, izgubljen stava 10 K, J. Ulčnik, župnik na Rečici 10 K, Jožef Špan, kmet na Planini 5 K, Jakob Božič, trgovec v Gornjemgradu 10 K, Ant. Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani 10 K, Matija Sadek pri Sv. Kunigundi 1 K, Jos. Koren, šolski voditelj na Proseku 4 K, slavna občina Sv. Martin na Paki 50 K, g. Ivan Kolarič v Orešju pri Ptujju 1 K, vesela družba v Narodnem domu v Mariboru 9 K, gg.: Fr. Zupančič, šol. vodja v Skomarjih „potnino“ 3 K, Adela Dečkova za prodane razglednice na Sokolski veselici v Vojniku 40 K, Franc Zacherl učitelj v Ljutomeru 2 K, slavna banka „Slavija“ v Pragi 100 K, gg.: Ivan Kralj v Iljaševcih 14 K, Alojz Ostrc, velepos. v Bunčanih 20 K, Stanko Širca in Ciril Žižek povodom sokolskega izleta v Vojniku nabrala 34 K, Franc Šetinc, nadučitelj na Prevorju pri slavljenju 50 letnega službovanja g. Jos. Čižeka, upokoj. nadučitelja v Pilštanju, nabral 30 K, Jože Rapoc, veleposestnik itd. v Mariboru 10 K, Božidar Štifter, gimn. prof. in dr. svetnik v Kalugi 20 K, Simon Wutt, c. kr. davk. kontr. v Afencu 2 K, Stanko Širca in Ciril Žižek nabral v veseli družbi na Mrzlici 10 K 40 v, Ferd. Majcen, profes. v Ptujju 5 K, Ferd. Pšunder v Grižah 5 K, J. Masl, c. kr. profesor v Rudolfovem 5 K, Jak. Zupančič, župnik v Gotovljah 3 K, Janez Rak, Franc Malgaj, Blaž Brinovec, Franc Baš, Luka Antloga, Mihael Jošt, posestniki v Gotovljah po 2 K, slav. tamb. zbor Vuhred, čisti dobiček veselice 20 K, Franc Glaser v Selnici 4 K, slav. hranilnica in posojilnica v Ljubnem 20 K. — Skupaj v tem izkazu 1008 K 39 v.

Listnica uredništva. G. Vreča na Ščavnici: Pesmi ne sprejemamo, pošiljajte jih leposlovnim listom. Rokopisi se ne vračajo. Pozdravljeni! — Weitersfeld: Smilite se nam, da ste zagazili na kriva pota! Vi nas zmerjate, a mi vam odpuščamo. Pomislite vendar tuintam, kam boste prišli po sedanjih poti. Bog Vas varuj! — Črešnice: Uredita to pri svojih oblastvih, a za javen list take stvari niso! Mi v tem oziru ne moremo slediti liberalnim in nemškutarskim časnikom. Pozdrav! — Dopisniku iz konjiškega okraja: Ako se res tako cigani pri nakupovanju jabolk, da se meri iz jerbasono namesto z vaganom, naznanite to takoj politični ekspozituri v Konjicah, seveda morate imeti priče. Mi ravno radi tega ne moremo priobčiti Vašega dopisa, ker ne vemo, ali imate tudi zanesljive priče ali ne!

Loterijske številke

Trst 20. septem.: 60, 4, 53, 8, 43.
Linc 20. septem.: 2, 22, 74, 3, 9.

Društvena naznanila.

Dne 28. sept.: »Mladen. zveze bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« papeževa jubilejska slavnost, petje, tamburanje, slavnostni govor ter dve gled. igri.
» » » »Bral. in pev. društva »Maribor« predstava s skioptikonom v šolskih prostorih v Središču.
» » » »Katol. izobraževal. društva v Št. Pavlu pri Preboldu« veselica z govorom, srečolovom in igro pod župnijskim kozolcem.
» » » (ne pa 21. septembra) »Gasilnega društva v Logarovcih« tombola v gostilni Ivana Razlaga. Začetek ob 3. uri popoldne.
» » » Društva »Kmetovalec« v Gotovljah zborovanje.
» » » in 5. okt. Društva »Edinost« v Vojniku predstava »Lurška pastarica« v šolskih prostorih. Začetek vsakokrat ob 3 uri popol.

Predivo, suhe gobe, vsakovrstno žito
kakor sadje, sploh vse dežel. pridelke

ANTON KOLENC,

trgovec v Celju.

441 10-1

Visitnice

priporoč

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Demetrij Glumac

283 13-12

kotlar

Maribor Kaserngasse št. 13. Maribor

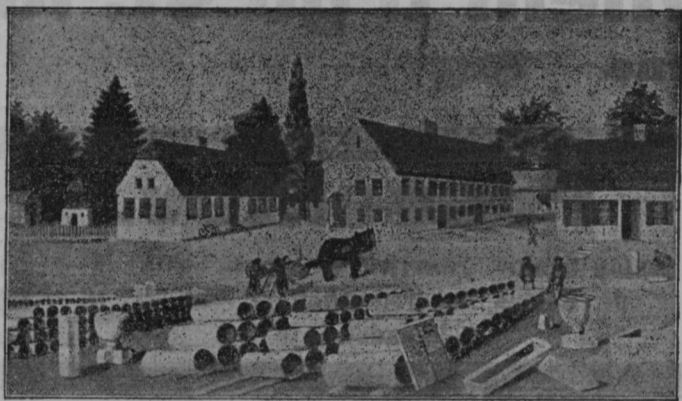
se priporoča cenj. p. n. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor: popravila pri parnih kotlih za parne stroje, za barvarije, usnjarije, pri parnih kotlih za beljenje platna, pri izdelovanju sveč in magarina, dalje za paro- in vodovode iz bakra ali železa.

Različni kotli za perilnice in kotli za žganjarije so v zalogi.

Pocinjuje in popravlja točno in po ceni.

JOS. MURSA

na Krapji pri Ljutomeru. 404 6-3

Cementne cevi v štirinajstih veličinah, zd 5 cm do 100 cm v notranji svetlovni širini. **Cementna korita** za svinje, **jasli** za govedo in konje, **mejnike**, **nagrobilke** i. dr. — Vse potrebno za nove stavbe, kot: **plošče** za podzidje, **stopnice**, **podboje**, **tlak** za podstenja in veže, **strešne krovne plošče** z dvema zarezama. Na celem Jugoslovanskem = jedina izdelovalnica za mozaične plošče. =

☛ Ceniki zastonj in franko. ☚

Razglas.

Načelstvo „**Kmetijskega društva v Marnbergu**“ registrov. zadruga z omejeno zavezo, naznanja, da se je omenjeno društvo vsled sklapa obnega zbora z dne 17. avg. 1902 razdružilo.

Vsi upniki se tedaj vabijo, da priglase svoje terjatve pri podpis. načelstvu.

Načelstvo „**Kmet. društva v Marnbergu**“,

reg. zadruga z omej. zavezo, dne 4. sept. 1902. 426 3-3

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanjša
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravništvo se mora znamka za odgovor pridejati.

V najem se da.

Pekarija, lepa in dobra, se da takoj pod ugodnimi pogoji v najem. Več se zve pri Jož. Luci, pek pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. 431 3-1

Hiša s petimi sobami se da za 160 K na leto v najem. Kje, pove upravništvo. 438 2-1

Proste službe.

Mlad trgovski pomočnik, izurjen v vseh strokah trgovine, želi svojo službo spremeniti. Ponudbe na upravništvo. 446 3-1

Čevljarski učenec se sprejme pri Antonu Koren, čevljarskemu mojstru v Mariboru, mlinska ulica 7. 437 1-1

Majerja in viničarja, vsaki s 4. do 5. delavskimi močmi, sprejme Ernest Tisso v Mariboru. 432 2-1

Majer z malo družino išče službe pri kaki grajščini ali pri kakem večjem posestvu. Vajen je dobro poljedelstva, živinoreje in tudi konjev. Govori slovensko in nemško. — Naslov pri upravništvu. 433 3-1

Trgovskega pomočnika išče kmetijsko in konsumno društvo v Št. Juriju ob južni žel., ki je dobro izurjen in ki lahko službo takoj nastopi. Bolj priletni imajo prednost. 435 2-1

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Emil Bäuerle,

398 12-5 slikar in barvar

v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Opirajoč na večletne skušnje se priporočam velečast. duhovščini in cenj. p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del kakor cerkvene in lišne slikarije in lakiranje. — Priporočam tudi svojo veliko in mnogovrstno zalogo **barv**, suhih in oljnatih, **lake s firnisom**, dalje vsake vrste **krtač**, **čopičev** itd. Kupuje žimo in svinjske ščetine.

Strokovnjaška pojasnila, načrte in proračune stroškov zastonj.

Izjava.

Mi, podpisani, smo razširili vest, katero smo slišali od drugih, da manjka v Posojilnici 90.000 K. Mi prekličemo to ter obžalujemo te besede. — Sv. Lenart v Slov. gor, dne 20. sept. 1902. — Ana Šibert, Lud. Solak, Mart. Pie-wetz, Tom. Žigert, Ivan Majhen, Vinc. Zorman. 445 1-1

Hiša se proda,

lična, enonadstropna, z vrtom, oddaljena 5 minut od Maribora. — Pojasnila daje **mitničar v graškem predmestju**. 444 3-1

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Pozor! kmetovalci!

Kdor ima kaj prodati, bodisi sadje, vino in druge pridelke, naj se obrne na Franca Niederl, špediterja, pošta Leoben. Urađuje se slovensko!

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, ilte železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žreblijev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☚

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Vsakdo si lahko blago ogleda, ne da bi se silil k nakupu!

Vsled ugodnega nakupa iz neke konkurzne zaloge blaga

bom razprodal isto pod fabriškimi cenami in priporočam zlasti sledeče reči:

**Najboljša priložnost se preskrbeti za
zimo, dokler je blago v zalogi!**

Mnogo raznovrstnega blaga
za ženske obleke, gladko in raznobarvno,

**90 cm široko meter po 26 kr.
120 cm široko meter po 45 kr.**

Ker se sezona h koncu nagiba:

Perkal, se sme prati	meter po	15—20 kr.
levantin, lepi vzorci	" "	20—26 "
platno z debelimi nitmi	" "	22—26 "
cefir za obleko	" "	15—20 "
atlas satin, francoski, črn	" "	25—35 "

Velika zaloga čudovito po ceni.

blaga za obleko, dvojne širokosti	meter po	20—30 kr.
dijagonal, ševijot dvojne širok.	" "	35—45 "
begé v vseh barvah	" "	30—35 "

modno blago, čista volna	meter po	45—55 kr.
gladko modno blago v različnih barvah, 130 cm široko	" "	80 "
črni kašmir	" "	50—65 "
črno modno blago, desin. 120 cm ševijot (Schotten)	" "	50—65 "
mohair, črn	" "	75 "
Velourbarhent za suknje v vzorc.	" "	85 "
	" "	26 "

Dobro in po nizki ceni:

Blago za gospode	meter po gld.	—65	—90
kamgarn za gospode	" "	1'30	1'80
lođen iz Inomosta	" "	1'10	1'30
pristno angl. blago za gosp.	" "	2'20	3'—
blago za hlače, dvoj. širok.	" "	—40	—50
blago za dečke, se da prati	" "	—25	—35
platno za žimnice	" "	—45	—55
platneni robci, ducat	" "	1'20	1'50
robci za otroke, ducat	" "	—40	—60

Najboljši nakup za domačo opravilo.

Šifon, v vseh širokosti	meter po	15—25 kr.
damast, lepo pisan	" "	25—30 "
platno za postelje, v vseh širok.	" "	45—65 "

prtnina, dobre kakovosti	meter po	14 kr.
vojaško platno, najboljše	" "	16 "
molinosa za spodnje hlače	" "	16 "
barhent z vrvicami, piquebarhent	" "	25—35 "

Priložnostni nakup.

Flanelni barhent za ženske in otroke, se sme prati 18 kr.; 100 kosov platna iz Rumburga, na solncu beleno, $\frac{9}{16}$ široko, kos po 23 metrov, komad 4'40 do 5'50 gld.; več 100 kosov modercev za gospe „Stefanie“ 50 do 90 kr.; zastori iz jute komad 1'— gld.; mizne preporoge iz jute, komad 70 do 80 kr.; posteljne preporoge od 90 kr. do 1'— gld.; zastori iz čipk, meter 20 do 28 kr.; srajce za gospode in gospe 60—80 kr.; srajce po sistemu „Jäger“ komad 50 do 70 kr.; odeje iz flanele komad po 1'— do 1'50 gld.; odeje iz atlasatina 3'50 gld.; prevleke za odeje, komad 1'30 kr.; nogavice za gospe, diamantnočrne in naravnobarvne, par 20 kr.; nogavice za gospode 10 do 15 kr.; ostanki za vsako ceno.

Vse potrebno za krojače in šivilje.

Prodaja se le na glavnem trgu št. 16.

zraven lekarne.

Tiskarskega učenca,

ki je dovršil vsaj dva gimnazijska razreda ali tri razrede meščanske šole, je star najmanj 14 let, ter vešč slovenščine in nemščine,

sprejme takoj

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

373 3

koroške ulice št. 5.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Stefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60 v. pri založniku č. g. M. Štraki, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!

Novo!

Koralni napevi v navadnih notah!

Ročna sejalnica

za sejanje deteljnega in travnega semena, rži, ovsa, ječmena, koroze itd.

Posebno se priporoča za gorate kraje. Zelo po ceni in trpežna.

Novo!

Novo!

Ugodnosti: prihranjenje semena, enakomerno in hitro sejejno. Prospekti na zahtevanje.

Komad 50 K po povzetju. Prospekti na zahtevanje. Glavna zaloga:

Echinger & Fernau

454 25—24

Dunaj XII, Neubaugürtel 7—9.

Preselitev.

Glavni zastop banke „Slavije“ se nahaja od 15. oktobra 1902 v hiši g. dr. Rosina, na Tegetthoffovi cesti št. 16, I. nadstropje.

439 3—1

Služba tajnika

občine Mozirje se odda. — Plače ima na mesec 60 K in 4 K pavšala s stranskim zaslužkom.

Treba mu je znati oba deželna jezika ter biti krščanskega vedenja.

Prošnjiki naj se obrnejo pismeno na župana **Valentina Kos**.

440 1—1

Zahvala in priporočilo.

443 1—1

Znani narodnjak, kleparski mojster, **Janez Lančič**, nam je meseca julija jako vestno in z izredno majhnimi stroški — ker dela brez odra — popravil streho cerkvenega stolpa v Slivnici. Zato se mu podpisani tem potom javno zahvaljujemo ter ga priporočamo č. cerkvenim predstojništvom za enaka dela.

Cerkveni konkurenčni odbor v Slivnici.

Franc Hirti, župnik.

Franc Pišek, načel. konk. odbora.

Med. dr. F. TERČ

stanuje **Viktringhofove ulice 12**
ordinira od 7— $\frac{1}{2}$, 9 dopoldne in od 1— $\frac{1}{2}$, 3 popoldne.

407 4

V najem da

s 1. oktobrom t. l. hranilnica in posojilnica v trgu Spodnji Dravograd na Koroškem

kavarno in gostilno,

kjer uraduje. — Hiša ima več sob za sprejemanje tujcev in pripada k nji tudi polje, ki se spravi lahko v najem.

Ponudbe in vprašanja naj se dostavljajo na

434 2—2

posojilniško načelstvo.